

Taal
Rekenen

Letters leren: Nieuwe inzichten

Dr. Sebastián Aravena

De weg vrij voor talent

Taal
Rekenen

Welkom!

De weg vrij voor talent

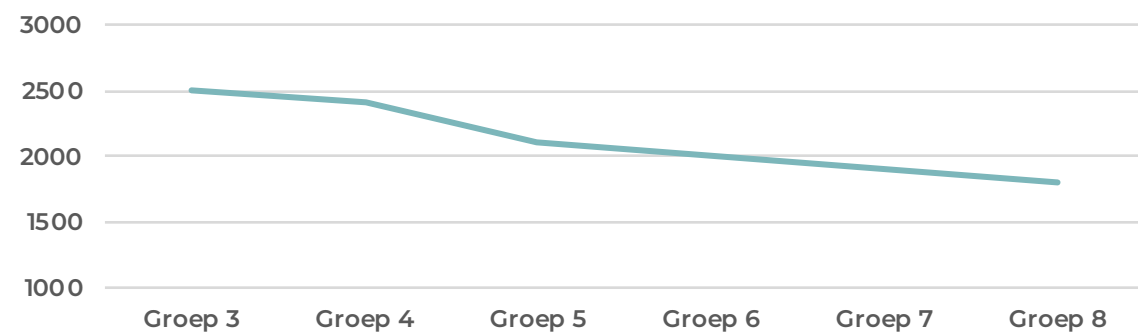

Letterkennis is belangrijk!

- Het helpt:
 - Patronen in woorden te herkennen
 - (Stukjes) woorden te bouwen
 - Effectief te verklanken
- Voorwaarde om de leescode te breken
- Letter en klank moeten samen een eenheid vormen om vloeiend te kunnen leren lezen

Doorlopende ontwikkeling

Vrije aanpak

- Onze aanpak is weinig gestructureerd
- Letter van de week in groep 2
- Lees- en letteronderwijs in groep 3
- We rekenen erop dat leerlingen ook buiten school letters leren

Wat is het resultaat?

- Grote verschillen bij de start van groep 3
- Voor veel leerlingen is de letterdoos te weinig gevuld
- Stevige basis voor de leesontwikkeling ontbreekt
- Proces van automatiseren komt laat op gang

**We kunnen de
leesontwikkeling een
impuls geven door ons
letteronderwijs te
verbeteren**

d

Aanbeveling 1:

Benut groep 1 om tekstbewustzijn te kweken

In de klas

Stel kinderen vanaf groep 1 tijdens het voorlezen regelmatig vragen die niet gaan over het verhaal, maar over de geschreven tekst, zoals:

- We gaan nu deze woorden lezen, waarom doen we dat?
- Waar zal ik beginnen met lezen en waar ga ik daarna verder?
- Waarom heeft het boek een titel?
- Hier staat de M groot, zie je ook ergens een kleine m?
- Staat de letter van jouw naam op deze bladzijde?
- Hier staat een lang woord zeg! Kun jij tellen hoeveel letters het heeft?
- Zie je de eerste letter van dit woord, zie je op deze pagina nog een woord dat met deze letter begint?

Aanbeveling 2:

Zorg dat alle leerlingen aan het eind van groep 2 alle letter-klankkoppelingen kennen

Aanbeveling 3:

Betrek ouders bij deze missie

Ouders kunnen...

- laten zien dat de wereld van letters en klanken op school dezelfde is als buiten school
- tijdens het voorlezen de aandacht soms ook op de tekst richten
- ervoor zorgen dat kinderen buiten school meer kleine letters dan hoofdletters zien
- ervoor zorgen dat kinderen ook buiten school vooral letterklanken horen ipv letternamen

Aanbeveling 4:

Vergeet de letter van de week

Wat is er mis mee?

- Tempo ligt te laag
- Doet geen recht aan verschil in moeilijkheid tussen letters
- Onderzoek laat zien dat een hoger tempo leidt tot:
 - Betere letterkennis
 - Betere lees- en spellingprestaties
 - Kans op scores binnen de laagste 10% en 20% neemt sterk af

Het alternatief

- Een-letter-per-dag of sneller
- Geen tijd verspillen aan vertrouwde letters en meer ruimte voor herhaling en inoefening
- Werken met cycli:
 - Snelle introductie van alle koppelingen
 - Daarna steeds in andere volgorde herhalen
 - Makkelijkere letters (k) dan wat korter dan moeilijker (ui)
 - Sommige leerlingen hebben meer cycli nodig dan andere

**Verder nog
van belang**

d

- Wees niet bang om ook letternamen te gebruiken
- Leer in ieder geval schrijffletters aan
- Lettervloeiendheid is belangrijker dan letterkennis
- Spiegelfouten verdwijnen vanzelf
- Kies een volgorde die de leerling snel 'bouw materiaal' geeft

Deze letters leren kinderen eerder

- Letters die je vaker terugziet in teksten
- Medeklinkers
- Letters meer vooraan in het alfabet
- Letters die beginnen met de doelklank (b eerder dan f)
- Letters waarvan hoofdletter en kleine letter op elkaar lijken
- Letters met eenduidige koppelingen (s eerder dan c)
- Letters die persoonlijke relevantie hebben

Deze letters leren kinderen later

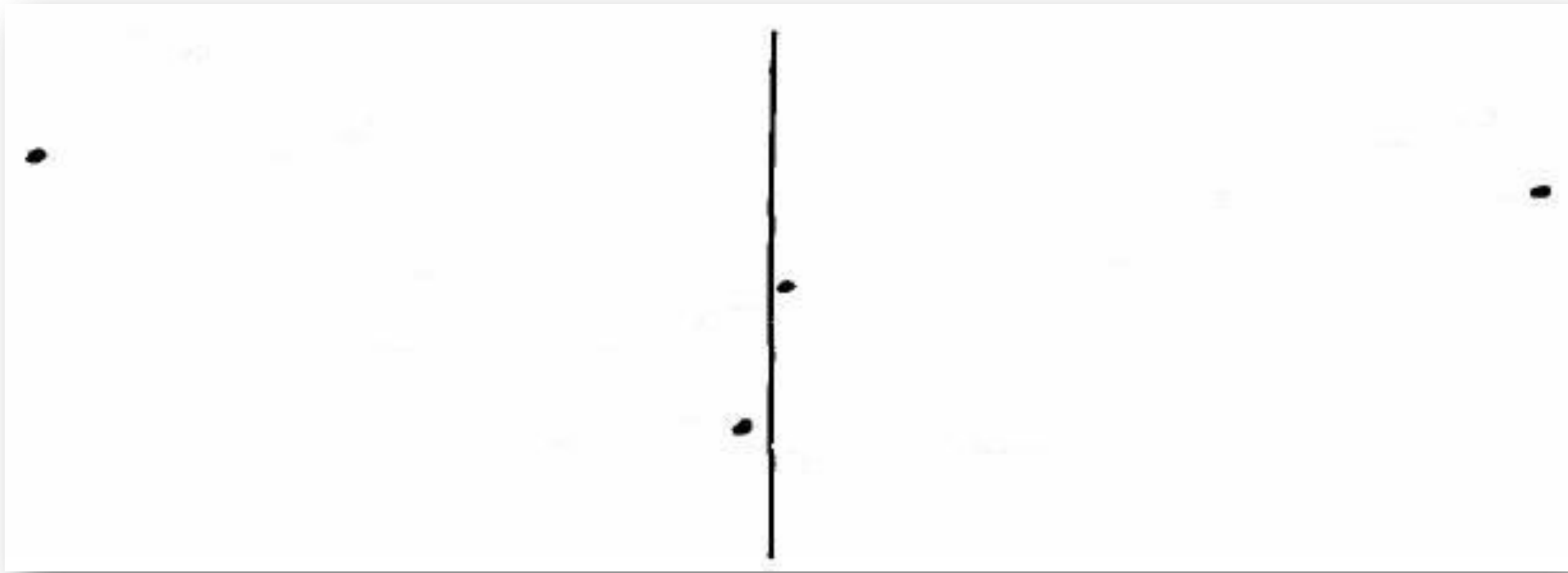
- Koppelingen met visueel op elkaar lijkende letters (M/W, u/n, l/t)
- Qua klank op elkaar lijkende letters, zoals f/v en s/z
- Twee-, drie- en viertekenklanken

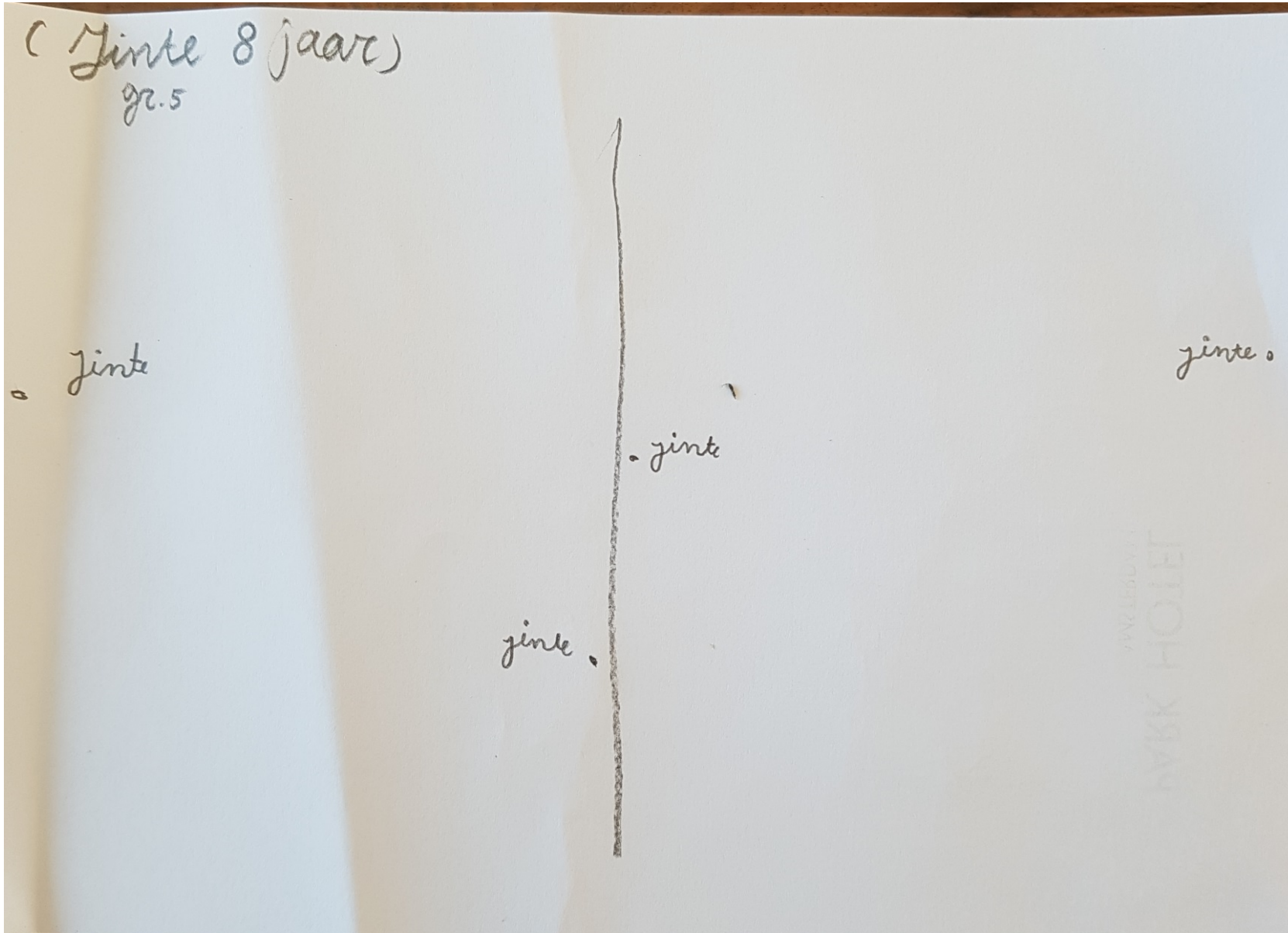

Aandachtspunten voor in de klas

- Geef kinderen snel de juiste “bouwmaterialen”
- Begin met letterklankkoppelingen die veel voorkomen in woorden
- Wissel klinkers en medeklinkers af
- Doe letters die qua vorm op elkaar lijken niet kort op elkaar
- Bied de medeklinkers die vervormen ‘r’ en ‘l’ wat later aan
- Hoe lager het tempo, hoe belangrijker de volgorde

(Mette 5 jaar gr 2)

mette

g j g m.

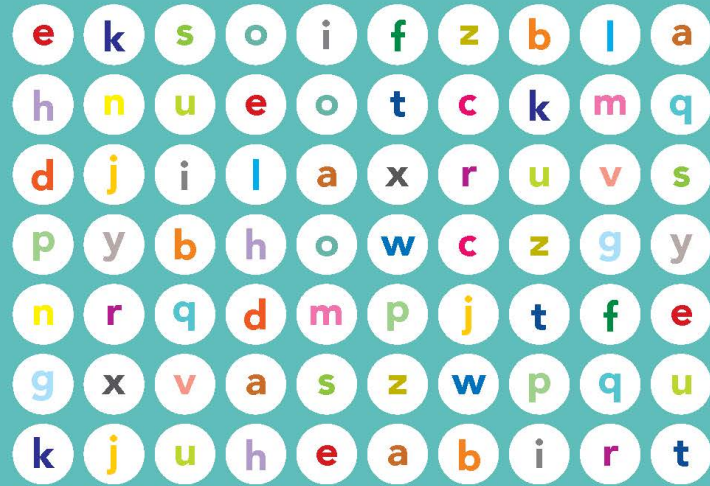
mette

g j g m

KlankKr8

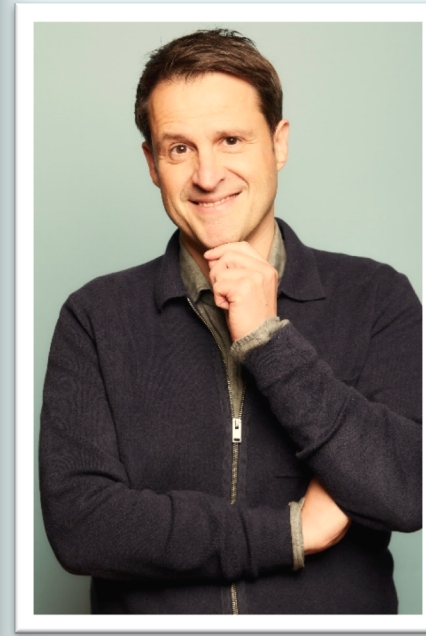

Effectief lees- en spellingonderwijs

Informatie, inspiratie en ideeën
bij praktische vragen

Madelon van den Boer
Sebastián Aravena

 Boom

Taal
Rekenen

Bedankt!

De weg vrij voor talent

